

SAAKNOMMER: CC 482/85

DELMAS

1986-01-24

DIE STAAT teen:

PATRICK MABUYA BALEKA EN 21

ANDER

VOOR:

SY EDELE REGTER VAN DIJKHORST EN

ASSESSORE: MNR. W.F. KRUGEL

PROF. W.A. JOUBERT

NAMENS DIE STAAT:

ADV. P.B. JACOBS

ADV. P. FICK

ADV. W. HANEKOM

NAMENS DIE VERDEDIGING:

ADV. A. CHASKALSON

ADV. G. BIZOS

ADV. K. TIP

ADV. Z.M. YACOOB

ADV. G.J. MARCUS

TOLK:

MNR. B.S.N. SKOSANA

KLAGTE:

(SIEN AKTE VAN BESKULDIGING)

PLEIT:

AL DIE BESKULDIGDES: ONSKULDIG

KONTRAKTEURS:

LUBBE OPNAMES

VOLUME 6 (IN CAMERA GETUIE)

(Bladsye 282 - 321)

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA

(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

DELMAS

1986-01-24

THE STATE

versus

PATRICK MABUYA BALEKA & 21 OTHERS

HAAL DEUR WAT NIE VAN TOEPASSING IS NIE	
(1) Rapporteerbaar: JA/NEE	
(2) Van belang vir ander Regters: JA/NEE	
(3) Hersien	
_____	_____
Datum	Handtekening

(10)

J U D G M E N T

VAN DIJKHORST, J.: After we adjourned yesterday I was seen by counsel in Chambers in connection with my ruling that the evidence of the present witness, and certain other witnesses, be given in camera. The evidence of this witness relates to a number of persons and events on which the defence needs to do research for cross-examination. To a certain extent the defence team is hampered by the ruling I gave on 22 January 1986 and representations have been made to me in this respect. I have carefully considered and weighed the necessity of (20) affording the defence an opportunity to prepare their case properly against the necessity to safeguard the interests of the witness. It may be that the ruling I am about to give will not be entirely satisfactory seen from either the one or the other side. Insofar as the defence may still be materially hampered in their preparation, if that is the case, that fact will have to be taken into account when the weight of the evidence of this witness is to be assessed. I have also given careful consideration to the number of persons in respect of whom the embargo is to be lifted. Paragraph 5 of the (30) ruling/.....

ruling which I gave on 22 January 1986 in respect of the proceedings behind closed doors is qualified and amplified in the following respects:

- (a) Where this witness referred to persons or events where he himself was not directly involved, as communicating with that person or participating in that event, preparation for cross-examination can proceed without falling foul of the existing ruling.
- (b) Where this witness referred to persons with whom he (10) had material conversations or events wherein he played a material part, Senior Counsel may, in consultation, mention the name of the witness
- (1) without revealing the fact that he is testifying in this case, and
 - (2) without giving any indication of his present whereabouts, and
 - (3) unless absolutely necessary, without revealing the fact that he has deserted from the ANC, and
 - (4) only to the person with whom the witness allegedly (20) had the conversations and persons materially involved in the aforementioned events, and
 - (5) always bearing in mind and striving to attain the purpose of my ruling.

U I T S P R A A K

BLADSYE 282 TOT 283 GESTUUR VIR NASIEN

COURT : We were busy yesterday with the objection against the evidence relating to Khotso House.

MNR. JACOBS : Met respek, ek wil eers teruggaan na die akte van beskuldiging toe. In die akte in die aanhef word 'n bewering gemaak dat daar 'n sameswering was tussen UDF en die ANC. Op hierdie aspek is besonderhede gevra. U sal sien in daardie sameswering word daar geen datums gegee of spesifieke datums nie. Die bewerings verder in die klagstaat is die uitlewing van die sameswering.

HOF : Waar in die akte staan dit? (10)

MNR. JACOBS : Bladsy 9.

"Nademaal te alle ter saaklike tye die bestuurstrukture en amptenarye van UDF en lede van die bestuurstrukture, organisasies of liggame wat by UDF geaffilieer is, of aktief ondersteun waaronder die beskuldigdes met hulle saamgesweer het en/of onder andere onder die naam van UDF met die ANC en sy lede en aktiewe ondersteuners."

Hier word nie 'n tydperk genoem nie. Dit is 'n ope sameswering, want ons kon nie die tydperke gegee het nie. Toe is daar besonderhede gevra wat voorkom op die versoek van besonderhede op bladsy 5. Punt 1.6.2. op bladsy 5 daar van die versoek om besonderhede :

"Who is alleged to have represented the ANC in entering the said conspiracy indicating when, where and in what manner the ANC is alleged to have become part to the said conspiracy."

Daar word gevra dan wie die persone is. Die besonderhede wat ons verskaf het, is op 6.2, kan ons sê deur wie, waar en wanneer en hoe die ANC deel geword het van die sameswering tussen die ANC en UDF is op hierdie stadium onbekend. (30)

HOF : Waar staan dit?

... / MNR. JACOBS

MNR. JACOBS : Ekskuus, op bladsy 29. Dit is die besonderhede op bladsy 29 punt 1.6.2.

HOF : Maar waarmee is ons nou besig?

MNR. JACOBS : Hierdie getuienis wat aangebied was gister, as ek dit so mag stel, is deel van die getuienis om die sameswering tussen die ANC en UDF te bewys. Ek is net besig om vir die Hof dan saam te bring en dan die betekenis van die getuienis oor Khotso House is in hierdie verband, is 'n deel van die bewysmateriaal wat die Staat aangebied het om die bewering dat daar ... (Hof kom tussenbei) (10)

HOF : Maar wat sê u van die vrae en antwoorde wat gister uitgelees is deur mnr. Bizos?

MNR. JACOBS : Dit is deel van my antwoord. Ek sal dit eers oorlaat, dan sal ek weer terugkom hiernatoe. Die vrae van mnr. Bizos was spesifiek gewees op die getuienis dat mnr. Beyers Naude nie in die akte van beskuldiging genoem word nie.

HOF : Afgesien van sy naam, dat daar nie melding gemaak is dat die UDF aan die ANC geld gegee het nie. Dit is waaroor die hele getuienis gaan. Maak nie saak wie se naam daarby betrokke is nie. Ons is nie so gefïnteresseerd in die naam (20) as in die handeling nie. Nou is die beswaar teen die handeling.

MNR. JACOBS : Dit is waarom ek begin het. Die Staat moet bewys dat daar 'n sameswering gemaak word. Die Staat moet getuienis aanbied om daardie sameswering te bewys. Deel van daardie bewys van die sameswering is daardie getuienis. Nou is dit my submitisie ... (Hof kom tussenbei)

HOF : Ek het geen probleem daarmee nie, dat die getuienis strek om 'n sameswering te bewys, as dit toelaatbare getuienis is. Die vraag wat ter sprake is, is of u uself nie so vas-(30) geknoop het met u nadere besonderhede nie, dat u nie die

... / getuienis

getuienis mag voorlê nie. Dit is die vraag wat ter sprake was.

MNR. JACOBS : My submitisie is dan dat daardie getuienis kan voorgelê word. Daar moet onderskei word op twee aspekte. Die besonderhede wat die Staat aan die verdediging moet gee moet redelik voldoende wees om die misdaad te identifiseer en voor te berei. Die gesag is oor die algemeen, ek sal daarby kom, daar moet 'n onderskeid gemaak word tussen die besonderhede in 'n klagstaat en die bewysmateriaal wat aangebied word om daardie besonderhede te bewys. So, my submitisie is dan (10) en die punt wat ek wil maak is, die getuienis wat aangebied is om die bewerings van 'n sameswering in die klagstaat te bewys, word nie - die Staat nie so beperk dat hy net beperk is tot daardie bewerings nie. Enige relevante ... (Hof kom tussenbei)

HOF : Ek het die probleem, ek weet nie of ons bymekaar uitkom op dieselfde golflengte nie. Soos ek die funksie van hierdie pleitstukke sien en ek mag totaal verkeerd wees, is dit om die verdediging in staat te stel om te weet wat die saak is wat die Staat teen hulle bring. Omdat die akte van beskuldiging ontsettend wydloepig was, het die verdediging 'n aantal vrae gevra, 'n geweldige aantal vrae, klaarblyklik met die doel enersyds om die ding 'n bietjie te beperk en andersyds om die nodige inligting in te win ten einde hulle in staat te stel om hulle voor te berei.

MNR. JACOBS : Dit is reg.

HOF : As ek die vrae korrek lees, dit is die interpretasie wat mnr. Bizos daaraan heg, het van die vrae betrekking op die wyse waarop die UDF die ANC bygestaan het. Die antwoord op daardie vrae was deur veilige huise te verskaf en nog (30) iets anders wat ek nie meer kan onthou nie. Skuilings te gee.

Van meer getuienis as dit het u gesê het u nie. Nou berei die verdediging voor op die basis van veilige huise en skuillings en nou kom u uit die bloute en u lewer getuienis van geldelike bystand aan ANC terroriste. Dit is die beswaar. En dit is die beswaar wat u moet ontmoet. Dit help nie om vir my te sê dat die getuienis het ten doel om die sameswering te bewys nie. Dit is seker so dat dit strek op die sameswering te bewys. Ek moet dit nog beslis, maar dit wil so voorkom, maar dit is nie die punt nie.

MNR. JACOBS : Ek besef daardie kwessie dat daar is gevra. (10)
Dan die hele bewysmateriaal wat aangebied is, die Staat hoef net 'n redelike hoeveelheid besonderhede te gee en nie al die besonderhede nie.

HOF : Dit is so, maar as die Staat dan sê ek beperk my saak tot dit, dan beperk hy sy saak tot dit. Nou is die vraag of die antwoord so is dat die Staat sy saak daardeur tot dit beperk het. Dit is wat die debat oor gaan.

MNR. JACOBS : Onder hierdie omstandighede wil ek dan by die Hof 'n aansoek doen dat ek 'n wysiging aanbring ... (Hof kom tussenbei) (20)

HOF: Ek wil nou weet of u mnr. Bizos gelyk gee en of u hom teëstaan. As ek 'n uitspraak hieroor moet gee, sal ek eenkant toe of anderkant toe uitspraak gee en die getuienis of toelaat of skrap. Een van twee. Dan wel of u nou die ding laat vaar en 'n aansoek om wysiging bring.

MNR. JACOBS : Ek sal my argument, vir wat dit werd is, eers aan die Hof voorlê.

HOF : Wel, as u 'n argument voorlê vir wat dit werd is, gaan u 'n uitspraak kry vir wat dit werd is, met die resultaat vir wat dit werd is. (30)

MNR. JACOBS : Ek sal my argument aan die Hof voorlê, dat die

... / Hof

Hof daarop dan 'n uitspraak gee. Die Staat het dan die besonderhede gegee soos op bladsy - op hierdie aspekte wat die Hof nou gemeld het - 32. My submitisie aan u is dat op hierdie stadium die Staat nie heeltemal gebind is aan daardie besonderhede nie; dat die Staat ook in hierdie geval, was dit aktiwiteite wat verrig was deur ander persone as die beskuldiges self. Die bewysmateriaal wat aangebied word, kan meer wees as wat in die besonderhede gesê word. Die besonderhede moet bewys word, dit is reg en as die Staat nie slaag om die besonderhede wat verskaf is te bewys nie, dan verloor die (10) Staat sy saak en om daardie besonderhede wat verskaf is te bewys en die besonderhede van die sameswering, kan die Staat getuienis aanbied wat meer is as die bewerings in die akte van beskuldiging. Ek wil u verwys na Hiemstra op bladsy 210 dat die Staat gebonde is aan sy besonderhede :

"Beteken nie dat hy niks meer mag bewys as die gegewe besonderhede nie. As 'n insident 'n onafskeidbare deel van getuienis omtrent 'n hele gebeurtenis is, is dit toelaatbaar, al was dit nie in die besonderhede genoem nie." (20)

HCF : Is dit 'n onafskeidbare deel van die gebeurtenis?

MNR. JACOBS : Dit is 'n onafskeidbare gebeurtenis van die samewerking, die sameswering wat daar tussen UDF en ANC bestaan. In dié verband word daar verwys na R v DE BEER. In die besonderhede wat verskaf is, op bladsy 30 word daarso gestel in 4.1.4. - word daar genoem uitdruklik dat daar onder andere die volgende gedoen was. Dit is op bladsy 30. Dit is die insidente wat die Hof nou-nou opgenoem het. So, die Staat is nie beperk net tot hierdie insidente wat hier genoem was nie en met getuienis kan die tekort wat hier genoem was wat op (30) daardie stadium bekend was, kan aangevul word.

... / HOF

HOF : Wat is in paragraaf (f) gevra?

MNR. JACOBS : Wat is die paragraaf wat die Hof na verwys?

HCF : Bladsy 30 paragraaf (f) wat verwys na geldelike hulp.

MNR. JACOBS : "Deur die ANC geskakel met UDF se geaffilieerde organisasies." Dit is 'n ander aspek as hierdie een.

HOF : Handel daardie paragraaf nie met die geldelike hulp van die ANC aan die UDF nie en sy organisasies?

MNR. JACOBS : Maar my hele punt is dat die hulp, die skakeling wat daar was tussen UDF en die ANC kom uit in hierdie paragraaf. Die enigste punt wat daar gekom het van die (10) ander kant van die ANC en waarvan UDF na die ANC - kom uit in hierdie paragraaf.

HOF : Nee, maar wat staan hier? Dit staan hier nie dat die koeriers geskakel het met die UDF se organisasie en daar is geldelike hulp, advies ensovoorts verskaf.

MNR. JACOBS : Dit is reg.

HOF : Dit is nou van die ANC aan die UDF.

MNR. JACOBS : Aan die UDF.

HOF : U getuienis van die UDF aan die ANC.

MNR. JACOBS : Maar dit is nie hierin nie. (20)

HOF : Waar is dit?

MNR. JACOBS : Dit was nie in die besonderhede verskaf nie. Dit kon nie in die besonderhede verskaf word nie, want ... (Hof kom tussenbei)

HOF : Nou sê mnr. Bizos dat daardie ander paragraaf wat hy my na verwys het, dek die geval en daar het u dit beperk tot twee dinge en nie geldelike hulp nie.

MNR. JACOBS : Ons hele argument is dat ons kan meer getuienis aanbied as wat net hierso beweer word. Dit is op die beginsel van DE BEER se saak. (30)

HOF : Sou u geregtig wees, waar u ses moorde beweer teen

... / die

die beskuldigdes, om 'n sewende moord se getuienis voor te lê?

MNR. JACOBS : Ek sal geregtig wees - in moord is dit 'n bietjie moeilik. Dit is heeltemal 'n aparte misdaad, maar daar is 'n sterk argument op die basis van 'n mens sal hom moet aankla van daardie dinges, maar hier is 'n reeks van handelinge. As 'n mens kyk na DE BEER se saak. Dit het daar spesifiek gegaan op 'n voorbeeld wat die Hof nou noem.

HOF : Ja, gaan maar voort.

MNR. JACOBS : DE BEER se saak gaan juis op 'n ander misdryf wat gepleeg was wat nie beweer was nie. Die klagte in (10) DE BEER se saak wat ek aanhaal, was hy aangekla van aanranding met die opset om ernstig te beseer, aanranding met 'n yster en met die vuiste in die akte van beskuldiging beweer. Daar was geen bewering van 'n tweede misdryf van 'n steek met 'n mes nie toe besonderhede gevra was.

HCF : Maar daar was nie twee aanrandings beweer nie ?

MNR. JACOBS : Maar daar is die bewys van - dit is 'n bewys van 'n hele geheel, van 'n "course of conduct". In daardie geval was die getuienis oor die steek met 'n mes wel toelaatbaar as getuienis teen die eerste een. So, die Staat kan meer (20) getuienis aanbied om die feite in geskil te bewys, maar die feite in geskil is tog die sameswering. Dit is nie om 'n verdere misdaad te bewys dat daardie getuienis is nie. Dit is 'n deel van die hele geheel van die sameswering.

HCF : Behalwe as 'n mens in jou stukke op bladsy 72 sê dat dit die enigste inligting is waaroor die Staat beskik.

MNR. JACOBS : Op daardie stadium.

HCF : Gaan maar voort.

MNR. JACOBS : Op die basis dat die getuienis ook aangebied word om die bestaan van 'n sameswering te bewys, is die Staat (30) geregtig om hierdie getuienis aan te bied en kan die Staat nie

... / net

net beperk word tot wat in die besonderhede gegee word nie.

Die algemene beginsels in die reg is, as 'n mens kyk waar dit gaan oor besonderhede en in hierdie verband verwys ek na die sake van S v ALEXANDER 1964 (1) SA; S v COOPER 1976 (2) SA - ALEXANDER is op bladsy 249.

HCF: Gee net weer vir my die verwysing van ALEXANDER en COOPER? Wat is die verwysing van ALEXANDER?

MNR. JACOBS 1964 (1) SA 249 (K) op 251 H tot 252 A.

HOF : Wat sê die saak?

MNR. JACOBS : Dit gaan daar oor besonderhede, dat daar net(10) redelike besonderhede hoef gegee te word. Die Staat hoef nie al sy getuienis te openbaar aan die verdediging nie. Hy kan redelike besonderhede gee om sy saak te ontmoet. Daar is geen verpligting om al die getuienis waaroor die Staat beskik te openbaar nie en in hierdie opsig is dit dan dat die Staat is ook geregtig om die getuienis aan te bied om die sameswering te bewys. Die sameswering is die punt in geskil. Die getuienis om daardie punt in geskil te bewys, is die getuienis wat die Staat aanbied en in daardie opsig is die Staat nie verplig om al sy getuienis te openbaar om die punt in geskil te bewys(20) nie. Dan in die alternatief wil ek dan aansoek doen vir wysiging van die akte van beskuldiging.

HCF: Waar?

MNR. JACOBS : Eerstens op bladsy 27 van die besonderhede. Daar by daardie lys van name, wil ek 'n wysiging vra dat daar ingevoeg word "Dr. Beyers Naude, ampsdraer van die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke en ondersteuner van die UDF."

HOF : Die bewoording is "Dr. Beyers Naude, ampsdraer van die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke en ondersteuner van die UDF"?

(30)

MNR. JACOBS : Ja. Dan die tweede is op bladsy 72 van die

... / verdere

verdere en beter besonderhede onder paragraaf 9.3.13. Dan punt (d) daar in te voeg die volgende bewoording "Die hulp verleen deur UDF en geaffilieerde - en organisasies wat hom aktief ondersteun ..." (Hof kom tussenbei)

HCF : Wat sê u, die hulp verleen deur UDF en?

MNR. JACOBS : "n organisasie wat UDF ondersteun, te wete die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke gedurende Mei 1985 deur bemiddeling van 'n beampte van UDF, te wete Samson Ndou, wie aan 'n opgeleide terroris van die ANC en wie om hulp aangeklop het by UDF se hoofkwartier te Khotso House te Johannesburg, (10) hom verwys het na dr. Beyers Naude van die SA Raad van Kerke, 'n beampte van die SA Raad van Kerke en wie aan gemelde terroris geldelike hulp verleen het. Dat die hulp wat verleen was, was vir die uitvoering van aktiwiteite van die ANC in die Republiek van Suid-Afrika." Miskien kan ons die "Dat" verander na "Die hulp wat verleen was", dit is 'n beter taal. Dit is die wysiging wat ek aanvra.

... / MR BIZOS

MR BIZOS: My Lord in relation to the argument that the evidence is admissible we want to make the following submissions. Firstly that insofar as it is suggested that this is an inseparable part of the action that that is not so. What, in our submission, is meant as an inseparable part of the action in the PIERCE(?) case is clear and where an assault is alleged and the further particulars allege a number of ways in which the assault has been committed the evidence that there was yet another act so to speak in the one inseparable part of the action, such as an additional kick or the clip (10) on the ear or whatever the case may be or even a stabbing, that that evidence is not admissible. That is not the case in this situation. The situation is that the particulars were asked for and the State limited itself. The reference to the ALEXANDER and COOPER cases are not of any assistance to Your Lordship. If our memory serves us correctly the cases referred to were whether further particulars should be granted. I have not had an opportunity of studying the judgment because there is more than one COOPER case and more than one ALEXANDER case, with the same accused but on various points. But as to (20) whether all particulars should be given or not is not an issue at this stage. The State gave particulars and limited itself. Now insofar as it is suggested that once a conspiracy is alleged evidence tending to prove the conspiracy is admissible of any act which tends to show that the conspiracy came into being irrespective of the particulars is not a principle which is supported by authority. We submit that no authority of that nature has been shown to Your Lordship and we know of none. On the contrary it has been said eloquently by many Judges that in a conspiracy trial an accused occupies an uncomfortable (30) seat in that the scope of the conspiracy is such that
evidence/.....

evidence may or may not be admissible against him and he does not know that until the end of the trial and that that is why, if particulars are asked for as to how, on what acts the State is going to rely in order to prove the conspiracy and the State gives those acts, not the, gives those acts the State ought to be made to adhere to it and to be limited to it. We would ask Your Lordship to follow the example of Your Lordship's own judgment in an earlier matter where a specific matter was alleged against accused no. 20 and rule the evidence inadmissible. I am not sure whether My Learned Friend has a (10) choice, the choice that he purports to exercise, and that he does not have to make an election but I do believe that Your Lordship has a discretion in that regard. That is having two bits at the cherry, saying that well it is admissible, if you find it inadmissible please grant an amendment.

COURT: The difficulty of course Mr Bizos, should I rule the evidence to be inadmissible and strike it out and then an amendment is sought and the amendment be granted all the evidence will be led over again, and we will be just where we are. (20)

MR BIZOS: Yes, but my, it is a practical difficulty and it can be incorporated but I submit that in view of the length that this trial is likely to, the period of time that it is going to take, that the State, with respect, should at the earliest possible opportunity be told by Your Lordship in our submission that it cannot do things in the alternative in this way, that it has sooner or later, and we submit it already has, nail its colours to a mast and stick to it. We object to the amendment on the assumption that Your Lordship does want to deal with it, and to give the opportunity to the State, and (30) this indulgence, to do it in the alternative. An indulgence which/.....

which is often not granted by the courts, it is no different to my coming to Your Lordship and saying that there is an application, I want to apply for it to be dismissed but if you are against me I would like an opportunity to file affidavits. We all know what the Court's attitude is to that sort of pleading at the Bar and this is not a case, in our submission, in which the State should be given opportunities to put its house in order in the alternative. Let me deal with the amendment. We submit that there are serious grounds and important grounds why the application for an amendment ought not to (10) be granted. The first is this, and I would submit with the greatest respect that Your Lordship will not allow Your Lordship's court to be used for this purpose, My Learned Friend addressed Your Lordship at length this morning about the extent of the conspiracy, the extent of the conspiracy. That there was an ANC conspiracy is admitted. So that the State does not have to lead any evidence whatsoever in relation to persuading Your Lordship that there was an ANC conspiracy. The other conspiracy alleged is that there was a conspiracy between the UDF and the ANC. The witness' evidence is (20) that he was told by some of his commanders, presumably admissible evidence, I do not think that we can object to that, that if he is ever short of money, that if he is ever short of money he must go to the UDF or one of its affiliates and he will be given money. For what it is worth that may or may not assist the State, it may or may not assist the State in proving that there was a conspiracy between the UDF and the ANC. The fact that money was given by a body which is not an affiliate, the SACC is not alleged to be an affiliate of the UDF nor do I understand the amendment sought on page (30) 27 the way it is worded that it is wanted to allege that the SACC/.....

SACC should be added as a co-conspirator. So the, only Dr Beyers Naude is added. Now, who is an official, it is really descriptive of Dr Beyers Naude's position rather than wanting to make the SACC a co-conspirator.

COURT: What are we busy with on that page, does it start on page 2? "Die lede van die bestuurstrukture van die organisasies wat met die verskillende streke van UDF geaffilieer het." Or is there something in between?

MR BIZOS: The best I can do is refer Your Lordship to page 25, sub-paragraph (5) at this stage, the following persons (10) belong to the following affiliated organisations or are supporters of the UDF.

COURT: Yes but that is in a context. You see, it is read with COSAS, PHAAL(?) and with the teachers association, Kuvangano, other organisations and I think it runs right back to page 2.

MR BIZOS: Page 2, paragraph B.

COURT: "Die lede van die bestuurstrukture van die organisasies wat met die verskillende streke van UDF geaffilieer het en aktief deel geneem het in die aktiwiteite" and the (20) list is given.

MR BIZOS: So the members of the management structures of organisations which are affiliated to the various regions, yes ...

COURT: What is the question then that is answered there?
1.3.

MR BIZOS: I might say we were not given notice of this application for an amendment which, this is why we are not able to be of assistance.

COURT: The question is "The names of the officials and (30) members of the organisations or bodies alleged to be affiliates
or/.....

or active supporters of the UDF, indicating in respect of each such person the organisation, whether it is an affiliate or active supporter, when, where and in what manner he was alleged to have joined." Then the particulars are given of the names of officials and members of the organisations or bodies alleged to be affiliates or active supporters of the UDF. So this name added presumably as a person actively supporting the UDF.

MR BIZOS: Yes.

COURT: Yes I have got it in context now. (10)

MR BIZOS: As Your Lordship pleases. Now does, we are going to have a trial about this incident which probably will last a number of days. Does it have any direct bearing on the innocence or guilt of any one of these accused? Which is really the primary concern that Your Lordship and Learned Assessors are concerned with. That is what this case is about. Although it may show that Mr Ndou, who incidentally is mentioned in the indictment in a peculiar sort of a way that he was a Vice-President of the Natal Indian Congress and that he attended some meeting. That is how it is alleged in the (20) indictment, I will give Your Lordship the page in a moment. I am instructed that he is not an official of the UDF, but be that as it may. Now is that going to be of, if the amendment is granted and this evidence stands and we have to prepare for it is that going to have any bearing whatsoever on the innocence or guilt of one or other of these 22 accused? I am emphasising that because obviously Your Lordship has a discretion to grant an amendment. The importance of the amendments are that justice may be done between the parties on the final result and not on some peripheral issue, not (30) on some peripheral issue as to whether, if Your Lordship will permit/.....

permit me a widely respected member of our community committed an unlawful act who is not before Your Lordship, that is not the issue in this case. So that what Your Lordship has to weigh primarily, although Your Lordship has power to grant amendments so that justice may be done even when they come at a late stage, even when no satisfactory explanation has been given as to why it was not incorporated except that My Learned Friend did say that this evidence only came out in consultation, I do not know with whom and when and under what circumstances, but be that as it may. But it must go (10) at least to the main issue in the case and not on a peripheral matter because whatever may or may not have happened at Khotso House in May 1985 as deposed to by this witness is not going to assist Your Lordship much in determining the guilt or innocence of the 22 people that have been, that are before Your Lordship. The other factor that Your Lordship is going to take into consideration is this, and if I understood My Learned Friend's keenness to get a ruling despite the clear indications by Your Lordship in relation to the admissibility of the evidence on the particulars as they stand, that he (20) may have other interesting diversions that he would want Your Lordship to listen to which are not included in the indictment and further particulars. I would like to remind Your Lordship that these 22 accused have been in custody for almost eighteen months in the main, that this case is going to last a considerable period of time and that insofar as Your Lordship has a discretion Your Lordship must exercise that discretion sparingly in favour of the State. Your Lordship will take note, in our respectful submission, that most of the accused were arrested in the last quarter of 1984. We (30) are now in the beginning of 1986. They were only brought to court/.....

court in June 1985 and the indictment and further particulars of the State were only completed in December 1985. There comes a time, in our respectful submission, when indulgence on peripheral matter should not be granted to the State. On those grounds we oppose the amendment and we ask Your Lordship to order the evidence to be struck off the record and to refuse the application for amendment.

MNR JACOBS: Ek kan miskien net een ding vir die Hof op wys en dit is dat die persoon Ndou se naam kom op pagina 22 paragraaf 3 voor en pagina 15 paragraaf 3 van die nadere (10) besonderhede.

HOF: As wat? O, as lid van SAMWU. En dan bladsy 25

MNR. JACOBS: 22 paragraaf 3. Daar is dit lid van die Transvaal. U sal sien op bladsy 21 begin die sub-paragraaf "South African Mine Workers' Union." Dit is 21 en daar word dit genoem se lede wat van die bestuur en verteenwoordigers op UDF Transvaalse Algemene Raad vergaderings - dan word dit op bladsy 22 die vierde naam bo is dan sy naam. U het klaar bladsy 15 van die besonderhede, ook sub-paragraaf 3 S, Ndou, vise-president van Transvaal Indian Congress. Dan wil ek net vir (20) die Hof wys dat op die verdere en beter besonderhede, op bladsy 1 daarvan, "Ad sameswerings, paragraaf 1.1.1 (a) Lede van die nasionale uitvoerende komitee, die nek, word soos hierna uiteengesit" en dan op bladsy 5 nr. 25. Daar kom hy ook voor. Lede van die uitvoerende komitee van UDF Transvaal.

- - - - -

... / UITSPRAAK

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(TRANSVAALSE PROVINSIALE AFDELING)

DELMAS
1985-01-24

Haal deur wat nie van toepassing is nie:	
(1)	RAPPORTEERBAAR: JA/NEE
(2)	VAN BELANG VIR ANDER REGTERS: JA/NEE
(3)	HERSIEN
_____	_____
Datum	Handtekening

DIE STAAT

teen

PATRICK MABUYA BALEKA EN 21 ANDER

U I T S P R A A K (In camera)

K27.61

VAN DIJKHORST, R.: Die getuie wat tans in die getuiebank is het getuig dat hy as opgeleide terroris van die ANC 'n besoek(10) gebring het aan Johannesburg en dat hy daar weens 'n geldtekort aangedoen het by Khotso House en by die UDF kantore gaan geld vra het. Hy sou, volgens hom, verwys gewees het na die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke se kantore, waar hy van 'n ampsdraer R60,00 gekry het.

Daar is beswaar gemaak teen hierdie getuienis. Die beswaar is gegrond op drie basisse. Die eerste basis is dat die bewerings nie gedek word deur die akte van beskuldiging, soos aanvul deur nadere besondere en verdere en beter en besonderhede nie. Die tweede beswaar is dat die getuienis strek (20) buite die tydperk genoem in die akte van beskuldiging wat strek tot April 1985 en die derde beswaar is dat dit te doen het met 'n gebeurtenis na die arrestasie van die beskuldigdes en dus irrelevant is omdat dit nie op die beskuldigdes betrekking kan hê nie.

... / Wat

Wat die laaste twee besware betref, wil ek dit eerste behandel voordat ek na die stukke verwys. Die getuienis was dat dit algemene kennis was by die ANC onder die persone wat opleiding daar ontvang het dat hulle vir hulp sou kon aanklop by onder andere die UDF. Daar is geen aanduiding dat daardie algemene kennis wat die getuie opgedoen het verkry is na die tydperk wat gemeld is in die akte van beskuldiging nie. Die aanduidings is eerder dat dit binne die tydperk val en die feit dat die hulp verleen sou wees na die datum wat genoem is in die akte van beskuldiging, kan nogtans 'n aanduiding wees(10) van 'n bestaande verhouding tussen die UDF en die ANC, indien ek daardie getuienis sou aanvaar.

Daarbenewens is daar die bepalings van artikel 92(2) van die Strafproseswet waarkragtens 'n hof nie aan spesifieke datums gebonde is nie, maar 'n speling van drie maande toegelaat word wedersyds. Hierdie aspek van die betoog is dus ongegrond.

Mnr. Bizos se betoog staan op sterker basis wanneer hy verwys na die akte van beskuldiging, soos aangevul deur nadere besonderhede en verder en beter besonderhede.

In die voorgedeelte van die akte van beskuldiging op (20) bladsy 7 vind ons dat die stelling gemaak word dat die doelstelling van die UDF was en is die wederregtelike omverwerping en/of ingevaarstelling van die wettige regering deur geweld en/of dreigemente van geweld en/of op ander wyses. Hierop is besonderhede gevra in paragrawe 9.1, 9.2 en 9.3 van die versoek om besonderhede. Die vrae is of daar ooreengekom is dat die UDF spesifiek ooreengekom het op hierdie doeleindes, indien wel, dan word daarop besonderhede gevra en indien nie, en indien die Staat beweer dat dit geïmpliseerd 'n stilswyende ooreenkoms is, dan word volle besonderhede gevra van die feite en (30) omstandighede waarvan dié ooreenkoms afgelei is. Dit is dus

... / die

die doelstelling van die UDF tot wederregtelike omverwerping van die regering.

Hierop is geantwoord dat die bestaan van die doel afgelei word uit die totaliteit van al die getuienis en dan word 'n aantal gevalle genoem en op bladsy 40 paragraaf 3.9.13 van die nadere besonderhede word gesê :

"UDF verleen hulp aan die ANC veral deur sy geaffilieerde organisasies wat onder andere insluit die hulpverlening aan ANC opgeleide terroriste deur skuiling te bied en inligting te verskaf." (10)

Daar was 'n lang betoog voor my gewees oor hierdie besonderhede en die voldoendheid daarvan en die woorde "veral" en "onder andere" in hierdie paragraaf het onder die loep gekom. Gevolglik is hulle gekwalifiseer in verder en beter besonderhede op bladsy 72, waarin gesê is :

"'Veral' beteken UDF verleen hulp aan ANC opgeleide terroriste, maar die terroriste het opdrag, om, vanweë sekuriteitsredes, sover moontlik nie direk met UDF hoofkantoor te skakel nie, maar het opdrag om eerder met die geaffilieerde organisasies te skakel vir die hulp in hierdie(20) sub-paragraaf uiteengesit."

Ten aansien van die woorde "onder andere" in die paragraaf wat ek aangehaal het, is die antwoord :

"Die antwoord in hierdie sub-paragraaf uiteengesit, is die enigste waaroor die Staat op hierdie stadium beskik."

Dit is dus duidelik dat die saak wat die Staat uitmaak op die stukke voor my, een is van hulpverlening aan die ANC, maar nie direk nie, aangesien daar nie, sover moontlik, direk met die UDF se hoofkantoor geskakel moet word nie en dat in hierdie verband die gegewe inligting die enigste inligting is waar-(30) oor die Staat op hierdie stadium beskik.

... / Die

Die saak vir die Staat op die stukke wat ek hier aangehaal het, is dus duidelik nie dat daar geldelike hulp aan die ANC verleen is nie en is ook duidelik nie dat die hulp vanuit die hoofkantoor direk verleen is nie, terwyl die getuienis daarop dui dat die betrokke getuie deur die hoofkantoor gehelp is wat hom na 'n ander vloer gestuur het waar hy geld kon gaan haal.

Nou is die antwoord van mnr. Jacobs op hierdie probleem wat ek hier uiteengesit het dat die Staat nie gebind is aan sy besonderhede nie en dat die bewysmateriaal meer kan wees (10) as wat die besonderhede gee. Dit mag korrek wees, vir sover as dit gaan, maar daar is twee aspekte wat in ag geneem moet word. Die een is dat waar die Staat homself beperk het en ingeperk het deur sy eie nadere besonderhede, hy wel daaraan gebonde is en die tweede is dat in 'n saak van veral hierdie omvang, dit noodsaaklik is dat daar behoorlike voorbereiding gedoen moet word vir die vlotte verloop van die saak en van die kruisondervraging en dat om daardie rede die verdediging van belangrike feite op die hoede gestel behoort te word en ek sal dus nie geneë wees om die reël dat die Staat wel (20) getuienis mag aanbied wat wyer loop as presies dit wat hy in die akte van beskuldiging beweer het, eenvoudig op losse voet in hierdie saak toe te pas nie.

K28

Mnr. Jacobs het verder beweer dat die geval wel gedek word deur die nadere besonderhede en my verwys na bladsy 30 van die nadere besonderhede paragraaf 4.1 tot 4 (f). Dit handel met organisering wat plaasgevind het na aanleiding van die sameswering en dit lui dat :

"Die organisering en onder andere omsluit het

(f) sedert 1983 en op 'n voortdurende grondslag, word (30) deur middel van koeriers deur die ANC geskakel met

... / UDF

UDF se geaffilieerde organisasies en in besonder in die Vaal Driehoek waar geldelike hulp, advies, opdragte, pamflette, publikasies en plakkate verskaf is."

My vertolking van die paragraaf is dat dit dui op skakeling en hulpverlening van die ANC se kant na die ander kant toe en nie omgekeerd nie en dat dit dui op skakeling met geaffilieerde organisasies van die UDF en nie die UDF se hoofkantoor nie. Op hierdie gedeelte van die nadere besonderhede kan mnr. Jacobs dus nie steun nie. (10)

Verder het mnr. Jacobs betoog dat die sameswering in hierdie saak tussen die UDF en die ANC 'n punt in geskil is en dat hy nie verplig is om al sy getuienis by wyse van besonderhede te openbaar nie. Daarin moet hy gelyk gegee word, maar dit beantwoord nog nie die vraag of hy homself by wyse van besonderhede beperk het tot 'n sekere wyse van aanbieding van sy saak nie.

Myns insiens is dit die geval en is die getuienis wat aangebied is deur die bestaande getuie ten aansien van die gebeure in Khotso House ontoelaatbaar op die stukke soos (20) dit staan.

In die alternatief het mnr. Jacobs aansoek gedoen vir 'n wysiging van die akte van beskuldiging deur die naam van dr. Beyers Naude op bladsy 27 van die nadere besonderhede in te voeg en op bladsy 72 van die verdere en beter besonderhede 'n nuwe sub-paragraaf (d) in te voeg, ten einde hierdie probleem te ondervang.

Mnr. Bizos het teen die aansoek om wysiging beswaar gemaak en betoog dat die Staat dit nie op 'n alternatiewe basis kan doen nie. Met ander woorde dat die Staat nie enersyds (30) kan volhou met 'n betoog dat die getuienis wel gedek is en

... / andersyds

andersyds in die alternatief 'n wysiging aanvra nie. Myns insiens is so 'n benadering te tegnies van aard en is dit ook onprakties, want dit kan daartoe aanleiding gee dat ek al die getuienis deurhaal, dat daarna 'n aansoek om wysiging kom en dat daarna al die getuienis herhaal moet word. Veral in straf-sake moet 'n hof 'n praktiese benadering volg.

Afgesien van die tegniese beswaar het mnr. Bizos die verdere besware teen die aansoek om wysiging geopper, naamlik dat dit gemeensaak is, dit is erken, dat daar 'n ANC sameswering was; dat daaroor dus geen getuienis nodig is nie; dat die be- (10) weerde sameswering tussen die UDF en die ANC in geskil is, maar dat die getuienis wat voorgelê is van die huidige getuie, wat vertel is dat hy na die UDF kan gaan vir hulp en dan uiteinde-lik geld kry by 'n ampsdraer van 'n liggaam wat nie met die UDF geaffilieer is nie geen direkte bewyskrag het ten aansien van die skuld of onskuld van die huidige beskuldigdes nie en dat dit om daardie rede irrelevant is.

Met hierdie betoog het ek dié probleem en dit is dat ek op hierdie stadium nie kan bepaal hoe relevant of irrelevant die getuienis is met betrekking tot 'n spesifieke beskuldigde(20) nie. Dit het wel die strekking om aan te toon dat daar 'n soort skakeling tussen die UDF en die ANC kan wees en dat daardie feit bekend was aan die ANC lede. Ek kan nie op hierdie stadium bevind dat daardie getuienis, indien dit aanvaar sou word deur die hof, irrelevant sou wees nie, al is dit so, dat die betaling van die geld geskied het op 'n stadium toe, soos ek meegedeel is, die beskuldigdes alreeds gearresteer was.

Mnr. Bizos het verder betoog dat die beskuldigdes alreeds in hegtenis is vir 'n baie lang tyd en dat ek by die toestaan(30) van wysigings my diskresie uiters versigtig en eerder teen

... / die

die Staat moet uitoefen. Ek is bewus daarvan dat ek by die beoordeling van hierdie vraag groot ag moet slaan op die verleentheid waarin die beskuldigdes hulle bevind. Aan die ander kant is dit van belang dat die geskilpunte tussen Staat en beskuldigdes behoorlik geventileer word en ek neem verder in ag dat ons eintlik nog maar aan die begin van die saak is en ek neem verder in ag dat dit op die oog af nie besonder moeilik behoort te wees om inligting in te win oor hierdie aspek van die saak nie en dat indien die wysiging toegestaan word, die verdediging nie onbehoorlik gestrem sal wees in (10) die voer van sy saak nie.

In die lig van hierdie omstandighede word die wysiging, soos aangevra, toegestaan.

- - - - -

U I T S P R A A K (In camera)

BLADSYE 300 TOT 306 GESTUUR VIR NASIEN

HCF IN CAMERA :

106, v.o.e. (Deur tolk)

ONDERVRAGING DEUR MNR. JACOBS (vervolg) : U was gister besig om te getuig oor pamflette wat deur die ANC ingestuur is na die land. Jy het genoem ELCO, VCA, UDF Wes-Kaap, VYCO en dit is waar ons gekom het waar u vertel het van VYCO, dat ene Vicks daarnatoe pamflette moes bring. Is daar nog ander organisasies binne die Republiek aan wie pamflette en stukke gestuur is? -- Ek het melding gemaak van hulle gister, soos u dit daar gelees het. (10)

Is daar nog ander organisasies aan wie pamflette gestuur was? -- Nee.

Daar by UDF - daar by die ANC se kwartiere in Lesotho waar jy was, is daar store wat julle daar aanhou? Het julle store waar julle sekere goed in stoor? Klere en ander dinge? -- Dit is so, daar is baie van die store.

Is daar onder andere ook store waar julle klere aanhou? -- Ja, dit is so.

Kan u vir die Hof sê is daar enige spesifieke klere wat aan julle uitgereik word as julle na die Republiek toe kom? -- (20)
Ja, daar is.

Kan u vir die Hof meer inligting gee van daardie klere en waarvoor dit gebruik word daar, wat se soort klere dit is? -- Daar is skipperhemde. Dit is skipperhemde vir kerke, byvoorbeeld van Kanada en dan is daar skipperhemde van verskillende organisasies hier in die Republiek. Daar is die swart skipperhemde van Food and Canning Workers' Union. Daar is wittes in kleur van COSAS. Daar is geles van RMC en daar is van UDF ook. Die geles en bloues.

Wat staan RMC voor? -- Release Mandela Committee. (30)

Vir watter doel word dit daar gehou en wat word daarmee

... / gemaak

gemaak?

HOF : Laat ek net 'n ding vra. Ek het hier al gehoor van COSAS T-hemde en nou praat u van COSAS skippers. Is daar 'n verskil? -- In Zoeloe is dit dieselfde ding. Dit is die een met die ronde nek.

En kort moue? -- Ja.

MNR. JACOBS : Vir watter doel word die hemde gebruik? -- Die skipperhemde word nie daar gebruik in Lesotho nie. Dit word alleenlik gebruik deur die mense wat deurkom na ons land toe hier by die huis as 'n "cover". Ek het nog een. (10)

As jy praat van ons mense, kan jy vir ons net meer duidelik wees daaroor? -- As ek van ons mense praat, praat ek van die kaders, opgeleide mense.

Jy sê jy het self nog een daarvan. Watter een is dit? -- Dit is die swart een van Food and Canning.

Kan jy net miskien meer duidelik wees. Jy noem nou dit is T-hemde of skippers, soos jy dit noem, van verskillende organisasies. Hoe onderskei jy hulle? -- Ek verstaan nie daardie vraag nie.

HCF : Ek ook nie. (20)

MNR. JACOBS : As ons praat van 'n COSAS T-hemp dan moet ons tog weet wat is dit? -- Daar is op hulle geskryf aan die voorkant. (Getuie dui aan) Van hulle is agter op die rug geskryf.

Kom ons behandel dan 'n COSAS hemp. Hoe is nou te identifiseer as 'n COSAS hemp?

HOF : Net 'n oomblik. Mnr. Jacobs, gaan ons by elke getuie 'n beskrywing van hierdie hemde moet hê. Is dit nie 'n aspek waarop julle maar kan ooreenkom nie, dat 'n COSAS hemp lyk so voor en so agter?

MNR. JACOBS : Miskien kan ons daar ooreenkom. (30)

HOF : Ek hoef tog nie van elke getuie af te skryf hoe lyk

... / die

die prentjies nie.

MNR. JACOBS : Mnr. Bizos, sal ons kan ooreenkom?

MR BIZOS : I am sure that if we had been asked what an AZAPO shirt looks like, we could very easily make an admission.

HOF : Miskien kan ons 'n aantal hemde hier hê, as dit so moet wees, dan kan hulle maar na hemp nr. 1 of hemp nr. 2 of hemp nr. 3 verwys. Ek wil darem regtig nie dat die Hof se tyd in beslag geneem word elke keer met 'n beskrywing van T-hemde nie.

MNR. JACOBS : Ek het dit net vir volledigheid gedoen dat daar nie lateraan miskien 'n probleem is en daar miskien 'n dis- (10) puut oor kom nie. Ons sal dit oplos op die manier wat die Hof voorgestel het.

Hier aan die begin van 1985 en daar in Lesotho, was daar 'n begrafnis gewees? -- Dit is so.

Wie het die begrafnis gereël en wie s'n was dit? -- Die ANC het die voorbereidings gedoen vir die begrafnis. Die oorledene was 'n lid van SACTU met die naam van MZUKISI SKWEYIYA.

Het jy enigiets te doen gehad ook met die reëlings vir hierdie begrafnis? -- Ja, ek was betrokke in die reëling van die "culture, accommodation" en die sekuriteit oor die (20) mense wat daar was.

HOF : Die reëling van die "culture", is dit 'n soort program wat aangebied word by so 'n begrafnis? -- Die reëling van die mense, hoe gaan hulle sing en die verloop van hierdie begrafnis. Tweedens, die kis word deur mense gedra met hulle hande. Daar word nie vervoer gebruik nie. Derdens, daar is slagwoorde wat daar genoem word. 'n Mens moet dit reël, wie gaan wat doen, as wie klaar is met wat.

Met ander woorde, die hele program reël? -- Ja, dit is so.

MNR. JACOBS : Vertel vir die Hof wat is die posisie met (30) wanneer 'n lid van die ANC te sterwe kom, as hy nou begrawe

... / word

word, die draers en wie kan deelneem aan die begrafnis, aktiewe deelnemers, die neem van die kis, toesprake?

HOF : Laat ons net duidelikheid kry. Is die stelling dat so 'n begrafnis nie oop is vir bywoning en deelname deur almal nie, maar dat net 'n beperkte aantal of 'n beperkte klas mense dit mag bywoon? Is dit waarna u vraag mik?

MNR. JACOBS : 'n Beperkte klas mense, sekere van die werklike aktiwiteite van die begrafnis mag doen. -- Ja, maar meeste van die tyd is dit net die kaders van die ANC wat in Lesotho is. (10)

Ja, maar wat is die prosedure nou as 'n mens so iemand begrawe? Wie mag dra en wie mag nie dra nie? Wie mag aan daardie aktiwiteite deelneem? -- Gewoonlik in die môre is daar persone wat gaan om die lyk te identifiseer by die lyks-huis. Later as die lyk nou gebring het, het ons "pall-bearers" wat dan die lyk gaan dra vanaf die voertuig na die tent toe.

Ek wil weet wie word toegelaat om te dra en die werklike werk te doen? Laat die ANC toe dat enigeen dit doen of mag net sekere mense dit doen? -- Dit is nie enige mens wat daardie kis dra nie. Dit is net die ANC se mense wat die kis (20) dra, want daar is baie ander organisasies in Lesotho.

Is dit 'n reël van die ANC? -- Dit is so.

En as daar afgewyk word van die reël, is dit net hulle wat so kan besluit? -- Ja, dit gebeur so. Wat eintlik gebeur is, hulle is die persone wat besluit na hulle miskien met ander mense gepraat het oor wat gedoen moet word, wat dan afwyk van die normale prosedure.

By hierdie besondere begrafnis, het daar iets besonder gebeur? Het daar 'n afwyking gekom? -- Ja, dit is so.

Vertel vir die Hof van hierdie afwyking wat daar (30) plaasgevind het? -- Die "pall-bearers" daardie betrokke dag

... / by

by daardie betrokke begrafnis was mense van Oos-Londen af. Die mense het T-hemde aangehad. Een met 'n SOYCO T-hemp, geel en groen... (Mnr. Jacobs kom tussenbei)

Wat is SOYCO? -- Drie van hulle het UDF se T-hemde aangehad en een het East London Youth Congress se T-hemp aangehad.

Hoeveel dra die kis? -- Hulle was vier.

En SOYCO, waarvoor staan dit? -- Soweto Youth Congress.

HOF : Ek het nou vyf. Een is SOYCO, een is ELYC en drie is UDF. -- Eintlik moet hulle ses wees. (10)

MNR. JACOBS : Kan jy onthou wat die sesde een was? Jy het nou vir ons vyf gegee? -- Nee, ek kan nie meer onthou nie. Ek onthou net hierdie wat ek genoem het.

Onthou jy wie is die mense wat daar was, die name? Hierdie ses? -- Ek ken een van hulle wat daar 'n toespraak gegee het by hierdie begrafnis.

Wie is hy? -- Mgabela, alias Wontoti.

Mgabela, het hy 'n ander naam, volle naam, sy voornaam of van? -- Hy is aan my bekend net as Mgabela of Wontoti.

Hierdie Wontoti, wat se naam is dit? -- Dit is 'n per- (20) soon se naam.

Dit is nie 'n MK naam nie? -- Nee.

Van hierdie mense het tydens die begrafnis toesprake gelewer daar? -- Net hierdie een het 'n toespraak gemaak.

Watter een? -- Daar was wel ander mense van die ANC wat ook toesprake daar gemaak het, van die Lesotho Boxing Association en SACTU.

Nee, maar ek praat van hierdie ses mense. Behalwe Mgabela - is Mgabela die enigste een van hulle wat 'n toespraak gelewer het? -- Daar was wel 'n gesprek gewees of 'n toespraak in (30) die tent. Dit was voordat die kis in die tent gebring was.

... / Vertel

Vertel? -- Daar word gesing in die tent. Dan is daar slagwoorde, byvoorbeeld "Viva Mkhonto" ensovoorts. Hierdie mense het hierdie slagwoorde gebruik van UDF Unites Apartheid Divides.

Is daar vryheidsliedere ook gesing daar? -- Ja, daar is baie daarvan wat gesing was.

Enige "Freedom songs" oor UDF gesing? -- Die wat gesing het - alles wat daar gesing was, was deur die mense van ANC gesing.

Hierdie ses mense, waar het hulle oorgebly? -- By (10) Gwentsha het hulle oorgebly by 'n plek bekend as Apatamai. Een was by Kubetswane tuis. Dit is by Mgabela.

By wat se mense het hulle tuisgegaan? Van watter organisasie? Het hulle in 'n hotel tuisgegaan of by 'n organisasie se mense tuisgegaan? -- Die persone wat ons van praat was met niemand bekend in Lesotho nie. Dus, die mense by wie hulle tuis was, is mense van die ANC.

Ek wil net twee aspekte eers met jou opklaar. Jy het gemeld van die persoon Speech? -- Ja, ek ken hom baie goed.

Wat was sy volle name? -- Hy word Speech genoem in (20) Lesotho. Die van is Mogotshiane, want die probleem is, jou naam wat jy hier in hierdie land gebruik, gebruik jy nie buite die land nie.

Wat was hy by julle gewees? -- Hy was net gewerf gewees. Hy was nie lank daar nie.

En Oldman, jy het gepraat van die man Oldman? -- Ja, dit is so.

Kan jy net sy volle naam vir ons gee? -- Hy is aan my bekend as Oldman en ook Wilberforce.

En sy van? -- Nee, dit weet ek nie. (30)

Bestaan daar so 'n ding soos 'n M plan? -- Ja.

... / Kan

Kan jy vir ons sê wat is die M plan? -- Daar is vyf verskillende soorte persone hier in Suid-Afrika.

Laat ek dit net kry, wie se plan is die M plan? -- Dit is Mandela se plan... (Mnr. Jacobs kom tussenbei)

Word dit nog steeds aangehang deur die ANC en nagestreef? -- Ja, dit is so.

Hoe werk die M plan? Gaan dan nou voort? -- Van hierdie vyf tipe persone wat by die "National Executive" verteenwoordig word, daar is 'n afdeling van die "youth", studente, werkers, inwoners en die vroumense. Vroeër het 'n mens dit gevind (10) dat daar 'n boikot is deur die werkers en dit sal net uitgevoer word deur die werkers. Die ander mense sal nie daarop ag slaan nie. By die ANC die "stage" van ons hier in hierdie land in die Republiek is indie NDR, National Democratic Revolution. Op die "stage" van die NDR, die vyf tipe persone of groepe persone moet bymekaar kom om die huidige goewerment omver te werp. Dit is hoekom hierdie vyf tipe persone op die stadium bymekaar moet kom om die masjinerie van die Staat se breek, sodat as daar nou verdere stappe geneem word van die NDR na die National Reconstruction, hierdie mense moet (20) alreeds gereed wees.

Wat is nou hierdie mense? -- Dit is die vyf wat ons van praat.

Die vyf groepe mense? -- Ja.

Gaan aan? -- Want die eerste ding, volgens die ANC, die onderwys wat hier in die Republiek gegee word aan hierdie mense, maak hierdie mense aspaai om kapitaliste te word. Die vroumense kry nie die "equal rights" met manspersone in die sisteem van die kapitaliste nie en die werkers was nog nie daarvan bewus dat hulle eintlik (die woord is dubbelsinnig) die (30) leiers is van die "struggle" nie. Hulle werk met die ANC

... / wat

wat hulle dan "guide politically". Dit is hoekom dit nou so gereël is dat by die ANC as daar enige groep uitgaan, moet daar 'n "commissar" wees wat in staat sal wees om die politiek aan die mense te kan oordra.

Hier is net een ding wat 'n bietjie vir my onseker is. By die "destruction", dan moet die mense gereed wees. Watter "destruction" praat jy nou van?

HOF : Daar is gepraat van die NDR. Is dit waar u nou na verwys?

MNR. JACOBS : Ja. (10)

HOF : National Democratic Revolution. Hy het nie gepraat van "destruction" nie.

MNR. JACOBS : O, was dit National Reconstruction.

HOF : Daarna is daar National Reconstruction.

MNR. JACOBS : Wanneer tree die National Reconstruction in? -- Elke ding word stap vir stap gedoen tot ons by die punt kom van die rewolusie van die werkers. Tot ons by die "communist stage" kom. Dit volg mekaar soos volg. Van die NDR gaan jy na die National Reconstruction, die "stage" van die "transition", "from capitalism working towards socialism." Jy vind dat (20) daar "barriers" is wat weggevat moet word om nie in die belange van die mense te wees nie. Daar is sekere wette wat verander moet word. Sekere dinge sal moet oorgeneem word deur die Staat.

HOF : As jy sê dinge, is dit "enterprises"? -- Dan die "small enterprises" sal deur die mense behou word, soos byvoorbeeld vervoer, "defence", en media. Dit word beheer word deur die Staat. As ons praat van National Reconstruction, dit is die voorbereiding vir daardie tipe ding.

MNR. JACOBS : Die Freedom Charter, jy sê jy het van hulle (30) hier ingebring in die land. Wat se rol speel dit by hierdie

... / M plan

M plan? -- Ja, ek het die Freedom Charter gebring.

Speel dit 'n rol by die M plan? -- Die Freedom Charter, is 'n dokument "in which information is contained which was sort of canvassed from different people, what their interests were. It was incorporated in to the Freedom Charter." Maar die ANC gebruik die Freedom Charter "as a working document." Ons kan sê dit is so.

"Working document" in watter opsig? Wat bedoel jy met "working document"? -- Dit is 'n dokument wat 'n "guide" is vir die leiers van die ANC, omtrent die "policies and decision making." (10)

Daar is een ding wat jy miskien vir my kan opklaar. Daar word dikwels gepraat van 'n Vanguard Movement? -- Ja.

Wat is dit? -- Vanguard Movement is die een wat staan vir die "support" van die mense en dit staan ook vir die vereistes van die mense. (Tolk vra getuie om dit op te klaar aangesien die woord deur laasgenoemde gebruik dubbelsinnig is) Wat ek daarmee bedoel is, hy het 'n standpunt. Hy sal nie sy standpunt verander na dit wat die mense soek byvoorbeeld nie. (20)

Wie is die Vanguard Movement? Is daar so iemand en indien wel, wie is dit? -- Die vraag is onduidelik.

Jy sê daar is 'n Vanguard Movement met 'n standpunt. Die Vanguard Movement, wie is dit? -- Ek volg nie die vraag nie.

HOF : Kan ek dit anders stel. Is die Vanguard Movement 'n onderdeel van die ANC en as dit 'n onderdeel is van die ANC is dit in die buiteland of is dit in die binneland? -- Volgens die ANC - die ANC is verban in hierdie land - bestaan die ANC nog in hierdie land en dit is die enigste organisasie vir die vryheidstelling van die mense. Met ander woorde, sekere(30) persone of sekere lede van die ANC is buite die land, maar

... / die

die Vanguard is nog in hierdie land. Dit wil sê die ANC wat nog in die land is, is die Vanguard.

HOF : Ek sien, mnr. Jacobs, dat daar 'n verdere lid van die pers teenwoordig is. Is die lid bewus van die voorwaardes waaronder die pers hier toegelaat word?

MNR. JACOBS : Blykbaar is hy nie. Ek sal net met hom reël ... (Hof kom tussenbei)

HOF : Wel dit is u plig om toe te sien dat die getuie beskerm word. U kan dit nie van my verwag nie.

MNR. JACOBS : Ek het mense aangesê, maar blykbaar het (10) niemand dit gesien nie. Kan ek net 'n kort verdaging kry?

HOF : Die reëling was dat iemand wat hier toegelaat word deur u goedgekeur moet word. Op watter basis laat u persone toe?

MNR. JACOBS : Ons het die mense goedkeuring gegee. Ek het nie eers gesien hy is hier nie. Kan ek 'n verdaging vra dat ek net vasstel - as ek hier staan kan ek ongelukkig nie met die mense praat nie. Ek het toe mense aangestel om te kyk. Laat ek net seker maak wat is aan die gang.

GETUIE STAAN AF.

(20)

HOF VERDAAG.

HOF HERVAT.

106 nog onder eed

MNR. JACOBS : Ek mag net rapporteer oor die aspek van die verslaggewer wat in die hof is. Hy is gekeur deur die verteenwoordiger van die prokureur-generaal wat buitekant is, mnr. Fick.

HOF : Ek het u net 'n vraag gevra vir my eie inligting. Ek het nie verwag dit sal so 'n resultaat tot gevolg hê nie.

MNR. JACOBS : Ek wil darem net die Hof nie in 'n verleentheid stel nie. Daarom het ek gevra dat ek seker maak dat ons (30) nie dinge doen wat teen die Hof se bevel gaan nie. So, ek

... / het

het net seker gemaak. Dit is al wat ek gedoen het.

HOF : Gaan maar voort.

MNR. JACOBS : Ek is klaar met die getuie.

MR BIZOS ASKS FOR THE MATTER TO STAND DOWN UNTIL MONDAY

MORNING, 27 JANUARY 1986.

MR BIZOS : I may indicate that we cannot promise that we will be ready for the whole of the witness by Monday morning, but we will try at least to be able to continue with a part, by taking instructions from those areas which we can during the weekend. (10)

COURT : Are you in a position to give me a progress report on the negotiations between the State and the defence on the facts which are common cause?

MR BIZOS: No, because I myself am not so directly involved in this. It is done by people who do not sit in court. I do not know whether anyone of the persons are present knows anything about that. I did see Mr Fick and I asked him for an explanation for his absence from court. He informed me that he was busy with that and I told him would he please get in touch with Miss Satchwell, who is one of our in- (20) structing attorneys who is not in court and who will also be doing it outside court hours, her court hours, she will not be here, but I have no progress report in that regard.

MNR. JACOBS : Die posisie is dat mnr. Fick het die een skedule op sy eie alreeds opgestel. Hulle is besig om dit te tik vir voorlegging dan verder aan die verdediging. Die ander dele kon ek nie met die verdediging onderhandel nie, want die persoon wat aangewys was as die prokureur, mej. Katy Satchwell, is nie hier beskikbaar nie. Ons het probeer om met haar kontak te kry, maar sy is nie hier nie. Dit is (30) wat ek verstaan van die verdediging dat sy het gesê sy sal

... / met

met mnr. Fick saamwerk oor die kwessie van die geweld. So, op hierdie stadium is daardie aspek nog nie verder gevoer nie, maar daar word hard gewerk deur mnr. Fick op die ander aspekte.

HCF : Die probleem is as u alleen werk en al die gegewens by u bly, dan moet ons eers 'n lang tyd wag voor die gegewens gekontroleer is deur die ander kant.

MNR. JACOBS : Dit is reg, maar die persoon wat aangewys is, is nie beskikbaar nie. Ek weet nie hoekom nie. As die verdediging miskien vir ons kan sê. Aan mnr. Fick is gesê (10) dat mej. Satchwell sal saam met hom werk om hierdie erkenningsreg te kry. Sy is vir die laaste drie dae nou nie by die hof nie.

HOF : Wat is die posisie, mnr. Bizos? Why was not one of the counsel appointed to liaise with the other counsel? It is quite unusual for attorneys to liaise with counsel on their own?

MR. BIZOS : The arrangement that was suggested and that was recorded in the letter was that the State will let Miss Satchwell know what it was that it sought admissions on. (20) We cannot do anything before the schedules are presented to us and I would appeal to My Learned Friend not to try and shift the responsibility in relation to this on the absence of Miss Satchwell. Miss Satchwell will be available the moment the schedules and documents are ready and they are handed over to us. Thereafter, naturally counsel is going to be involved on the formulation of the admissions, but as a starting point and before we can do anything, we want those schedules. We want to study them. We will tick off what there are no problems about. It is a question of formula- (30) tion. We will try and reformulate it and show it to the

... / State

State and say "What do you say about that?" Before those schedules are available, nothing can be done. This is what we asked for in December, I think, when My Learned Friend, Mr Chaskalson read the letter out to Your Lordship and we have not got those schedules. We have not got any of those schedules to work on and if they were available, there would be members of our team to give it priority.

MNR. JACOBS : Ek wil nie graag hierdie tipe in die ope hof dat 'n mens elke keer op die dinge stry nie, dit is onaangenaam dat ons nou stry in die hof en die Hof moet oplaai met die (10) ding, maar toe ons begin het, toe ons gepraat het, toe u die bevel gemaak het dat vandag 'n vorderingsverslag gebring moet word, het ons vir u uitgewys wat is ons probleme. Ons kan nie gaan sit en erkennings heeltemal gaan formuleer soos dit ons pas nie en dan ander kant toe, word dit weer nie -
Ons het gevra kan ons iemand kry dat daarvoor onderhandel word. Dit was die eerste instansie toe mej. Satchwell met my onderhandel het in Desember. Toe het ek vir haar gesê "Kan jy vir my sê op hoe 'n basis moet ons deur die goed gaan?" Toe het sy vir my gesê dit sal eers met die advokate bespreek word (20) en dan sal sy terugkom. Dit was die basis ook waarop sy Maandag ook hier was, dat hulle sal sit op 'n basis hoe gaan dit. Die Staat gaan miskien 'n hele klomp erkennings opskryf wat dinge gepubliseer word of uiteengesit word wat nie deur die verdediging erken sal word nie. Om tyd te spaar in hierdie saak, om die ding te vergemaklik, is dit tog seker nodig dat as regsverteenwoordigers daar ooreengekom word. Dit is ook soos die Hof dit gestel het, dat daar ooreengekom word hoe gaan ons dit bewoord. So, as dit dan die houding is dat ons die erkennings moet opstel soos wat dit ons pas en dat dit (30) dan weer verder gaan, sal ons dit so doen.

... / HOF

HOF : Nee, maar, mnr. Jacobs, soos ek dit verstaan, is daar twee dinge ter sprake. Die een is die formulering van algemene dinge en die ander een is detail. Die detail staan op 'n skedule dat op daardie datum op daardie plek het dit gebeur, vyf mense beseer, motor afgebrand, as dit nou ter sake sou wees, ek weet nie. Ek gee u maar net 'n voorbeeld. Dit gaan u tog seker op 'n lys hê êrens?

MNR. JACOBS : Dit is die skedule wat getik word.

HOF: Daardie skedule is nog nie klaar nie. Daarvoor wag hulle. Dit is nou die een ding en of 'n mens nou mondeling (10) bymekaar kom en praat daaroor of nie, dit moet klaar wees, want as dit nie klaar is nie, kan jy nie daaroor praat nie. Dan eers kan jy sê nou maar goed, ons erken items 2, 8 en 15 vandie skedule en items 6, 7 en 9 is in geskil.

MNR. JACOBS : Dit is reg. Dit is reeds daardie wat hulle nou tik, die skedule om dan voor te lê, maar daar is 'n tweede deel wat met my onderhandel was deur mej. Satchwell en dit is die kwessie van die geweld op die verskillende plekke, dat al daardie getuies nie geroep word nie. Dit is 'n deel van erkennings wat gemaak sal word of wat te kenne gegee is (20) wat gemaak sal word.

HOF : Ek wil aan die hand doen en dit is dat daar nou iemand genomineer word deur mnr. Bizos van sy advokate, ek doen aan die hand mnr. Tip, dat hy met julle samesprekings voer nou net na ons verdaag het en voor julle uitmekaar gaan om by u presies vas te stel wat is nou die haakplek, afgesien van die skedules. Is daar nog iets anders waaroor u wil praat en dan moet julle uitmaak waaroor julle wil praat, want ek kry die indruk asof julle nie met mekaar praat nie.

MNR. JACOBS : Dit is nie so nie. Ons probeer dit kry. (30)

HOF : Maar dit is nie my funksie om te sorg dat hierdie sake

... / vreeslik

vreeslik vlot verloop nie, veral nie in 'n strafszaak nie, maar ek het my bedenkinge daaroor of daar voldoende skakeling is tussen die twee kante ten einde hierdie saak behoorlik te laat vlot ten einde die saak so gou as moontlik en so kort en gemaklik as moontlik vir almal af te handel.

GETUIE STAAN AF.

HOF VERDAAG TOT 27 JANUARIE 1986.

- - - - -